

Project 1044

Onthullingen over de Belastingdienst leidden tot Project 1044, resulterend in: "Het verzoek aan het Ministerie om te starten met een maximaal regelarme inkomensvoorziening, die simpel is en daardoor nauwelijks fraudegevoelig, zodat de inwoners van ons land verzekerd kunnen zijn van een inkomen en het pakket van ondoorzichtige, complexe, fraudegevoelige toeslagregelingen en belastingkortingen grotendeels kan verdwijnen."

Er staat een uitspraak van Staatssecretaris Alexandra van Huffelen op Rijksoverheid.nl, *Staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane*

"Ik zie het als mijn taak om het toeslagendossier op orde te brengen. De ouders die erbij betrokken zijn, hebben het vertrouwen in de overheid verloren. Begrijpelijk, want ze hebben een overheid aangetroffen die meer tegenover dan naast ze stond. Ik vind het erg belangrijk dat die ouders recht wordt gedaan en dat ze het vertrouwen terugkrijgen. Dat is een belangrijke reden voor mij om staatssecretaris te worden."

Twee vragen aan de staatssecretaris

Welke opdrachten heeft u meegekregen?

"We moeten ervoor zorgen dat de uitvoering eenvoudiger en menselijker wordt; kijken hoe we het stelsel van toeslagen zo kunnen veranderen dat de menselijke maat meer het uitgangspunt is."

Hoe vindt u het om staatssecretaris te worden?

"Heel eervol. En een kans om het verschil te maken voor de ouders en natuurlijk voor de medewerkers die bij Toeslagen en Douane werken."

11 juli 2020

Tot dusver houdt van Huffelen woord. Met ingang van 1 juli heeft ze de harde uitvoeringsregels voor de kinderopvangtoeslagen aangepast, en de verjaringstermijn voor getroffen ouders geschrapt, om zo een ruimere compensatie mogelijk te maken. De kosten voor de verruimde compensatieregelingen worden geschat op 470 miljoen euro. (NRC, 8 juli)

Op dinsdag 7 juli jl. meldden Trouw en RTL Nieuws dat 'ook mensen die gewoon aangifte deden van hun inkomstenbelasting als fraudeur werden bestempeld op basis van profilering en vermoedens van fraude, iets wat resulteerde in naheffingen, extra controles en toezicht door de fiscus'. Het gebeurde dus niet alleen bij de kinderopvangtoeslag – ook bij de inkomstenbelasting moesten burgers zelf aantonen geen fraudeur te zijn. Onder codenaam 'project 1043' bleek de Belastingdienst verdachte aangiftes te hebben verzameld.

Project 1043

Tussen 2012 en 2018 werden ruim 110.000 aangiften inkomstenbelasting geselecteerd onder de codenaam '1043'. In de praktijk kwam dit neer op het massaal identificeren van burgers die hoge zorgkosten, giften, uitgaven voor pensioenvoorziening of andere (afwijkende) aftrekposten opvoerden. Soms ook werden zij in fraudeonderzoeken betrokken omdat de fiscus hun belastingadviseur bestempelde als 'facilitator' van fraude.

Combiteam Aanpak Facilitators

Zo'n 150 tot 200 belastingadviseurs zijn als 'facilitator' bestempeld door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF). Gezamenlijk hadden deze belastingadviseurs zo'n 150.000 klanten, die te maken kregen met de harde fraudeaanpak van de fiscus.

Eenmaal betrokken worden in zo'n onderzoek betekent voor velen dat de Belastingdienst hen nog jaren achtervolgt. Uit vertrouwelijke gegevens blijkt dat zo'n 18.000 mensen nog altijd onder het vergrootglas liggen vanwege een combinatie van de stempels '1043' en 'CAF'. Daaronder bevinden zich ook gedupeerde ouders uit de toeslagenaffaire.

'De automatische verscherpte controle van burgers bij de Belastingdienst gebeurt via een zogeheten AKI. Dit betekent dat de fiscus een vinkje achter iemands naam zet, waardoor aangiften vanwege 'risico's' altijd geselecteerd worden voor grondige controle.

Belastingambtenaren kunnen zelf deze AKI's aanmaken in de systemen.'

(Trouw, 7 juli, Jan Kleinnijenhuis)

Op 10 juli werd na het verschijnen van het 'KPMG-rapport FSV-onderzoek Belastingdienst' bekend dat de twee staatssecretarissen, Van Huffelen en Vijlbrief, naast het stopzetten van een viertal applicaties ter opsporing van fraude ze ook tot nader order alle werkzaamheden van het Combiteam Aanpak Facilitators, CAF, schorsen.

(Volkskrant, 10 juli)

Basisteam

In mei ontving de Belastingdienst een aanvraag voor een maximaal regelarme inkomensvoorziening, geïnitieerd door het Basisteam Basisinkomen Amsterdam, met onder meer als argument dat de fraudegevoeligheid bij een dergelijke inkomensverdeling veel lager ligt, en dat juist nu door de coronacrisis de bestaanszekerheid van veel werkenden (denk aan flexwerkers, zzp-ers, nulurencontracters) enorm onder druk staat; een project dat naar aanleiding van de recente onthullingen over de belastingdienst door het Basisteam nu gedoopt is: Project 1044. Project 1043 laten we achter ons.

Project 1044

Op 7 juli ontving het Basisteam bericht dat de Belastingdienst 'de aanvraag niet in behandeling kan nemen omdat een dergelijke regeling niet bestaat.' Om zo'n regeling ingang te doen krijgen diende men zich tot het Ministerie te richten.

Het verzoek van het Basisteam aan het Ministerie is: laat de verantwoordelijke belastingambtenaar een AKI aanmaken in de systemen, laat hem achter elk persoon boven de 18 een vinkje zetten, en keer de aangevinkte personen maandelijks € 1500,- uit. Schaf een groot deel van de toeslagen en belastingkortingen af, en u hoeft geen nieuwe Fraude Signaleringsvoorziening (FSV) op te tuigen; in februari van dit jaar werd het vorige uit de lucht gehaald omdat het niet aan de privacywetgeving voldeed.

De ombudsman voor belastingzaken, waar de Kamer nu veel voor voelt, kan dan ook achterwege blijven.

Staatssecretaris mevrouw Alexandra van Huffelen: geef het startsein voor Project 1044!

Amsterdam, 11 juli 2020

Basisteam Basisinkomen Amsterdam